



**SOŠ a SOU Horky nad Jizerou**

## **Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou 35**

Obor: Zemědělec – farmář 41-51-H/01

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0985

Předmět:

Ročník: druhý

Téma: Vybrané zemědělské plodiny  
oves setý I

Vypracoval: Ing.Lenka Prokúpková

Materiál: VY\_32\_INOVACE\_192

Datum: 8.3.2013

Anotace: oves setý – plocha, význam,  
výrobky, biologické vlastnosti, vzhled,  
nároky na půdu, vodu, OP, výživa a  
hnojení



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Oves setý**  
**Avena sativa L.**  
**oats, Hafen**



porost ovsa na  
počátku  
plné zralosti

# Rozsah ploch pěstování

**plocha ČR - rok 2002 - 61 tis.ha na o.p.**

**rok 2011 - 45 tis.ha na o.p.**

**rok 2012 - 50 tis.ha na o.p.**

**obilnina mírného pásma**

**Největší světové produkci :**

**Evropa,Rusko**

**Historie pěstování ovsa – doba bronzová**

# Hospodářský význam

- 1.Potravinářství - zrno- ovesné vločky, krupice
  - vysoké zdravotní hodnota
- 2.Krmivářství - ovesné zrno - hodnotné dietetické krmivo ( dobytek, prasata, drůbež )
  - ovesná sláma ( hov.dobytěk )
  - zelená hmota..... **sušení**  
**senážování**
- 3.Agrotechnický význam - zelené hnojení
  - směsky
  - podsevy

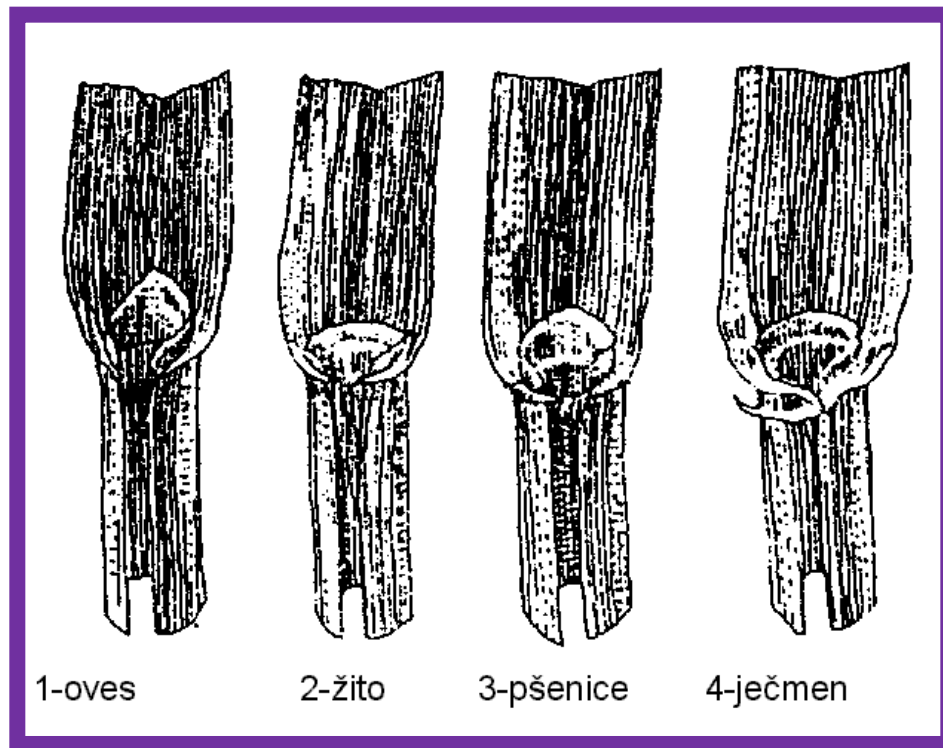
# Výrobky z ovsa: produkty zdravé výživy



# Biologické vlastnosti

- jednoleté
- samosprašný a částečně cizosprašný
- charakter - ozimý
  - jarní
- forma - pluchatá a nahá
- anemofilní ( opylení větrem )
- obsah látek v zrně ( při vlhkosti 13,5 % ) :
  - bílkoviny 10,4%
  - tuk 4,7%
  - hrubá vláknina 10,0%
  - extraktivní bezdusíkaté látky 58,5%
  - vitamíny B, E
  - alkaloid avenin

Rozlišovací znaky:  
čepel, pochva listů, jazýček  
oves



# Vzhled:

Kořen – mohutný ( chudší polohy )

Stéblo – duté, nejdelší 0,6 – 1,5 m

List – levotočivý, velký jazýček, bez oušek

Květenství – lata ( hlavní osa+ větvení )

Zrno – 2 typy:

a) vnější - mohutné

b)vnitřní – drobnější

d. 15mm, š.3 mm, pluchaté a nahé, barva-oves žlutý (žlutá), oves bílý ( bílá )

HTS – 25 – 32 g nahý  
27 – 42 g setý

obj.hmot.62 – 72 kg





# Nároky na půdu, teplo, vodu:

Podnebí: menší nároky ,snáší chladné vlhké podnebí  
podhorské oblasti, vyšší polohy

Půdu nároky menší , půdy H, J, rašelinné  
nevhodné – půdy lehké, suché,  
pH 5,5 – 7,5

Teplo: nároky malé, klíčí při teplotě 4 – 5 st.C,  
snáší

- 6 st C , nesnášenlivost na horka v létě

Vodu: nároky střední až vyšší , srážky 700 – 800  
mm,TK – 550 - 600

# Osevní postup:

**OVES – DOBĚRNÁ plodina**

malá náročnost na předplodinu

Nejlepší předplodiny : okopaniny  
- jeteloviny

nevhodnost zařazení po sobě – interval 4 – 5 let  
( háďátko ovesné )



# Výživa a hnojení:

nenáročnost na zásobu živin

hnojení N: dávka 40 - 100 kg  
( závislost na předplodině )

1. dávka 40 – 70 kg.ha<sup>-1</sup>, lepší  
podmínky, množení

2.dávka 70 – 90 kg.ha<sup>-1</sup> horší  
podmínky

3.dávka 90 – 100 kg.ha<sup>-1</sup>, pro  
krmné účely, horší  
předplodina

Dělené dávky N:

a)40% před setím

b)30% produkčně

c)30% pozdní přihnojení

hnojení P,K: podzim

P – 15 - 30 kg P.ha<sup>-1</sup>

K – 35 - 100 kg K.ha<sup>-1</sup>



## Kontrolní otázky

1. Na jaké rozloze se pěstuje oves setý v ČR?
2. Kteří jsou největší producenti ovsa setého?
3. Jaký je význam ovsa ve výživě člověka?
4. 4. Jaké má oves nároky na prostředí, půdu, teplo, vláhu?
5. Které jsou vhodné předplodiny ovsa?
6. Jaké je zařazení do OP?
7. Zkuste vysvětlit výživu a hnojení ovsa N,P,K.

Zdroj:

<http://www.oseva-trading.cz/image/P1010743oves.jpg>

<http://www.oseva-trading.cz/image/P1000891oves%20nahy.jpg>

<http://www2.zf.jcu.cz/~moudry/skripta/2/Obrazky/54-oves.jpg>

<http://www.extrifit.cz/files/zradlo/ovesne-vlocky.jpg>

[http://biopotraviny.bioweb.cz/\\_data/s\\_13/shop/big\\_361032\\_img\\_1327658100.jpg](http://biopotraviny.bioweb.cz/_data/s_13/shop/big_361032_img_1327658100.jpg)

[http://biopotraviny.bioweb.cz/\\_data/s\\_13/shop/big\\_361032\\_img\\_1327658100.jpg](http://biopotraviny.bioweb.cz/_data/s_13/shop/big_361032_img_1327658100.jpg)

<http://delikatesen.pl/129-202-large/bio-musli-z-czerwonych-owocow-emco-375g.jpg>

[http://web2.mendelu.cz/af\\_222\\_multitext/picniny/obrazky/oves\\_jazycek.jpg](http://web2.mendelu.cz/af_222_multitext/picniny/obrazky/oves_jazycek.jpg)

[http://etext.czu.cz/img/skripta/81/obr.\\_8-2.bmp](http://etext.czu.cz/img/skripta/81/obr._8-2.bmp)

[http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/41/Illustration\\_Avena\\_sativa0.jpg/258px-Illustration\\_Avena\\_sativa0.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/41/Illustration_Avena_sativa0.jpg/258px-Illustration_Avena_sativa0.jpg)

## Literatura:

Kuchtík F. a kol. Pěstování rostlin II. Třebíč: FEZ. 1995, s. 25,26.

ISBN 80-901789-1-X

Kuchtík F. a kol. Speciální pěstování rostlin. Praha: Credit. 2002, s.36, 37.

ISBN 80-86392-00-7

